ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Մեծապ. Պր. Ատրպետ Թաւրիզէն Տաճեցաւ Միաբանուխեանո Մատենադարանին նուիրել 2 ծեռազիր` Մաշտոց մը եւ Տայ. Ղուրան մը։ Կը յայտնեմ՝ Ազնիւ նուիրատուին մեր սրտագին շնորՏակայութեւնը:

> Հ. Բ. Վ. ՊԻԼԷԶիԿՃԵԱՆ Մատենառարանապետ։

тае зепяненные выс

- 79. ՄԵԼԻՔ-ԿԱՐԱԳԵՕՋԵՄՆ Գ. Մարդու կազմուածքը կազմալուժուող եւ այլ պատկերներով։ Տփ. տպ. Հերմքս 1904։ 8° էջ 71։ Գին՝ 60 կ.:
- 60. ԺԱՑՈՒՐԵԱՆ ԱԼ. Ռուս Բանաստեղծներ։ Պուշկին եւ Լերմշնտով։ Բանաստեղծների պատկեղներով։ Առաջին գրթոյվ։ Հրատարակ. Նիկողայոս Թորոսեանի։ Մոսկուա, տա. Վ. Բարխուղարեանի 1905։ & էք 136. Գին՝ 80 կ.։
- 81. USPADS Երկերի Ժողովածու։ Հատոր Ե.։ Հաւահիր, վէպ. 1877-8 ռուս-Թուրքական պատերազմների անցքերից արկածներ։ Թաւրիզ, տա. Ատրպատականի Հայերի Թեմական 1904: 50 էջ 343: Գին՝ 1 րդ.:
- 82- Բարիզի Տայ որբերու իմորիրը։ Բարիզ, Imp. de l'Est-Ouest 1905: 8- էջ 32:
- 83. MEILLET A. De quelques Évangéliaires Arméniens accentués. Extrait des Memoires Orientaux. Paris, Imp. Nationale 1905- 6° pp. 40.
- 84. Կատակերգը ՄՈԼԻԵ/Դ։ Թրգմ. Մեսրոպ Նուպարեան։ Հտ. Ա. Սիրային հենուև. – ծաղրելի քանգիտուհիր. – Սկանարէլ. – Ցաղակալիր. – Դպրոց կանանց. – Սէրը բժիջև է. – Կ. տը Բուրսմենաը. – Ժօրժ Ցանառէն։ Դզմեր, տպ. Մ. Մամուրեան որդի, 1905։ 8° էջ 11+356։ Գին՝ 30 դրջ։
- 85. ԹԵՉՍՑՈՒՐ ԱԲԵՂԱՅԻ ՋՈՒՂԵՑԵՑԻՈՑ ՊատմուԹիւմ Պարսից (ԺԸ. դար). աշխատուԹեամի Բարզեն Վի Եղասելեանց։ Վաղարշապատ տպ. Էջմ. 1905: 8° էջ 24, 371: Գին՝ 1 րթ. 25 կ.:
- ծն ՌԱԿԱՆ Է. Ի՞Նչ է ազգութիւնը։ Թրզմ. Вար. Ղարագնօգեսնի։ Տփ. տպ. Հութաքելաձէ 1905։ 12° էշ 57։ Գին՝ 20 կ.:
- ЧАЛХУШЬЯНЪ ГР. Ари. вопросъ и ври. погромы въ Россіи.
   Россовъ на-Доку 1905. 8° 69 96. ч-й-й 20 4.1
- 88. ԱՂԱՅԾԱՆՑ Ղ. ՀեքիալԾներ, 1. 5 պատկերով։ Ցփ. տպ. "Հերմես_ը, 1904: 8՝ էք 38։ Գին՝ 15 կ.:
- է9. - ՀերիաԹՆեր. II. 3 պատկերով։ Ցփ. տպ. «Հերվեր, 1904։ 8՝ էք 31: Գին 15 կ.:
- 90. ԴԵՄԻՐՀԵԱՆ Դ. Ուկսոաւորներ. Աշուռի Տէրիանը. Տփ. ապ. "Հերվես, 1904: 8° էջ 24։ Գին՝ 7 կ.:
- 91. ՎԵՐԵՍԵՆԻ Վ. Մի անսնեղ մարդու սոսկալի մահը . Թարզմ. Պործ Պուշեանց: Տփ. տալ. "Հորմես, 1905: 8° էջ 48: Գին՝ 6 կ.:
- 92. ՇուծԱԵՑ Ս. Մի մահ եւ Անառակը։ Տփ. տալ. «Հերվես_» 1904. 8⁵ էջ 40: Գին՝ 7 կ.:
- 93. ՇԱՑՐԵԱՆ Է. Ժամագործի յիշողութիւմները. ազատ թրգմ. Շուշ. Խաժակնեսներ: Ֆփ. տպ. "Հերվես, 1905: 8° էջ 56: Գին՝ 8 կ.:
- 94. ՄԵԼԻՔ-ՀԱՑԿԱԶԵԱՆ ՀԵՂԻՆԸ. Մի պաոյտ մապոնում։ Տփ. տպ. "Հնոմէս, 1905։ 8° է/ 192։ Գին՝ 40 կ.: [Թրև 88-94 Հրատարակունին՝ "Ստ. Լիսիցեան եւ Ընկ " Ընկերունեան։]
- 95. ՄԻՐ-ՀԱԶՕՐ. Ցևղափոխական վիպակներ։ Boston, տա - Հայրենկրի. 1905։ 8՝ էջ 70։ Գին՝ 25 սանթիմ։ [Արտտա. - «այրենիթ.ը.ը»:
- 98. ԹՈՐՈՍԾԱՆ ԾՂԻՇԸ Ցիշատակարան Նուպար Բաշայի արձահին բացման առթիւ Աղևքսանդրիա 3 Յունիս 1904: Գահիթէ, տպ. «Արշալոյս» լրագրի 1904: 4° էշ 39: ԳիՆ 10 գրշ. ողէ։
- 97. ՀԱՑՈՐՐԻ Ցաւնրզը Տայրննեաց։ Գահիրէ, տպ. Ե. Թորոսեսներ 1902։ 8º էլ 171։ Գին՝ 2/, ֆր.:
- 98. ԽԱՀԿՈՆՑ Դ. Պատկերազարդ Կրժսի ուսում։ Միջին դասընթացք։ Կ.Պ. տպ. Ե. Մատթ. 1905։ 8° էջ 188։ Գին 6 ղթչ.: Հրատ. Պ. Պալննց գրատան։

- 99. USPADS Երկերի Ժողովածու։ Հտ. Դ. Ալմաստ, վէպ. Երկրորդ մասև։ Բարձր Հայոց կեսներից։ Բ. տպզր.։ Թաւրիզ, տւլ. Թեմական Հայոց Ատրպատականի 1905։ 8° էջ 348: Գին՝ 1 որ.:
- 100. TER-MIKAELIAN NERSES Das arm. Hymnarium. Studien zu seiner geschichtlichen Entwicklung. Leipzig, J. C. Hinrich'sche Buchbandtung. 1905. 8° S. IV, 110. Preis: M. 4.50.

ԱՀԻ ԹԵՐԹԵՐՈՒ ԲՈՎԵՆԴԵԿՈՒԹԵՆԵՆ ՔԵՂՈՒԵԺՔ

"Մահիտ, 1905, թ. 5-8։

[6. 5: Չողահետև Ա.՝ կոստահրին իրզիկացի։ Ա. Իրդեւ դապետ (6. 7-8)։ Պատ՝, ֆարմանի Ասմանի (6. 7-8)։ Դ. Աալահրե՝՝ Գեն մի Հայ գիւղացու մասւոր եւ ընկերական կանանի (6. 7-8)։ Պատ՝, ֆարմանի Ասմանի (6. 7-8)։ Դ. Աընկերական կետնցեն։

"([pwpww,, 1905, p. 4-5:

Թ․ 4։ Յ----իլի-դ․՝ ընտապատականունք հան ոկիզոն բրիստ, հկեղեցում՝ (5, 6)։ Վլդ-մի-- և Ա․ Վ․՝ ՆիւԹեր Դ-աւին իւկի պատմուն հան վերարերեալ։

թ. 6։ Պատմութքիւծ Աստուածընկալ Ս. Նլանին Ա. Ազաերկու։ Կոնոյիանց Սա.՝ Ցլաւ գլուի։

"Upbibly, 1905, p. 5853-5976.

"**Բազմավեպ**,, 1905, թ. 6—8։

Թ. 6։ Տ. Ս-Հ-կ-՝ Հ. կ.՝ Ռոմանոս Բ. կրասեր։ Ը՝Գրիկ-՝ Հ. Ն.՝ Արեւերհան վկայբ (7–8)։ Ն-լ-այ՝ Թ. Արծրունի եւ անանուն Արծր. երկու այլեւայլ պատմագիզը են (7–8,։

Թ. 7—8: Սարբեսեա՝ Հ. Բ.՝ Բ. տինդերական ժողովն հւ Մ. խորհնացի։ ***՝ [վ անցեան, "Հայ Հեղինակներ,]։ Պասաւ բետ՝ Հ. Մ.՝ Կոստանդին իրդնկացի։ Տ. Սահակետ՝ Հ. Կ.՝ Յովա Հաննես Ձմիկիկ։

"Pubwatp., 1905, p. 3-5.

Թ. 3: Սպածից Յակոբ Թագաւորին յարաբերունիևծծերը մեր Օչին ի ագաւորին չնու Մի-մե-ծ Յ. վ. Հայերնեագետն Յովճ Միջայել Շվետ †, Յիջատակարած Պասմաձեան Գրիգոր Պատրիայբի (5)։

Թ. 4: Ներենեն Կ.ը. 45.՝ Գրիգոր խլախ հրի։ Կադեր՝ Յովն, Ցուցակ Հայ. Հին տպագրու Թեանց (5)։ Բալասեան Վոր.՝ Յովն,

Թ. 5։ կ. Ց. Է.՝ Մարիրաս Քաղգեացիի սուա ժամաւ Նակագրունիևծը։ Աճապետ՝ Հ. Ց.՝ Ձեռագրական սրրագրու նիւծներ ֆաւստոսի մէջ։

"**Բ**իւզանդիոն,, 1905, թ. 2612—2699։

2615 Ալար,-61-1 Ա. (.՝ կ. (). փանասետն (17)։ 2:53 Պ-լի-1 Տ. իա.: Նոր ցուցակ Հայ վածօրերց։ 2672 կ. Եղևածց (13)։ 2689 "Այսօր անձառ, Թրգմ. Ե. եպս. Գուրեան [բննա-

19 Ս-6-4 (ւգ.՝ Հայ Եկեղեցույ բարողիչները, [Թուկմ-և]՝ Ծրագունն Հայ վահականութնեան, 20 Եւ--և էգ.՝ Հայ Եկեղեցույ պատարագն եւ պարդանատյցը (- 25)։ Զ--և (ւգ.՝ Տոկ՜- Օժհեցի (25)։ 21 Պ-(-և 8 - եզ.՝ Ձեռագիրը կեսարից վենակին Ս։ Եկեղեցեաց (27, 33)։ 24 Պթ. և Արևանցին յիրատակը։ 26 Ս-Հ--ելև-և Ս. Հայ.՝ Պատրայի Ս. Աստուածաեկն հեփնցույ ձեռագիրները։ 27 Թուկմ-և 8+. 6.՝ Հայոց դիրը։ Ագ--և-և Մ.՝ Պատարագրատրանատուժիւնը։ 28 Ս-Մ--գ (ոգ.՝ Հայոց դերը։ Ագ--և-և Մ.՝ Պատարագրատրանատուժիւնը։ 28 Ս-Մ--գ (ոգ.՝ Հայ եկեղեցույ հեռագիրները։ 37 Թուկմ-և 8+. 6.՝ Հայոց դիրը։ Ագ--և-և Մ.՝ Մետրապ. Պ--լ -բեղ-,՝ Ըսեղայ։ 29 Մ--լ-գ (ոգ.՝ Հայ եկեղեցի։ Մեր աշխարհարարը։ 30 Վարդավատու կան՝ Բարդավատ. ՝ Պատարերգը Մ-լիերի, Թոգմ՝ Մ.՝ Նուպարեան, Հա. Ա. 31 Թուկմ-և 8+ի. 8.՝ Ter-Minassian, Die arm. Kirche in ihren Beziebungen zu den syrisehen (32)։ 32 Գ---բ--և Եղ. էգ.՝ Այսօր անմաույի Թարդանաուժիւնը։ Պ--լ -գեղ--,՝ Ադապ։ Տեւ-Միհա-ի-և Վ. Հա.՝ Վարդավատ. Թե Բարդավատ.

6. 3: Իրէիքարեր Գ.՝ Հայ ազգի իղձերը։ Շահարե Եւ՝ Մի արասահանը և ա. Էջինահետ հար գարունի իրերը և արասահանը և և թ. Միհայիլ Նիկոլաիրն Մատանեսա կնել, ի նեռույնը Ն. կ. թ. Միհայիլ Նիկոլաիչին Մատաներա և ա. Էջինահերը հատեր Մի արասահետի հայեւ Մի արասահետ հայեւ Մի արասահետ Արասահետ

ԲԱՑՎԱԾ Է ՉՈՐՍ ԱՄՍՎԱՑ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

"<"UU\\b\f\\,"

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՄՍԱԳՐԻ

1905 Թ. ሀቴባያቴሆዶቴቦኮՑ ሆኮቴՁቴኮ ያሀቦՎԱՑ ՎԵՐዲԸ

Ամնազիրը լոյս է տեսնելու Թիֆլիզում՝ 32—48 երեսանոց մեծաղիր գրքոյկներով եւ հրատարակվելու է հետեւեալ ծրագրով։

1. Բանահիւսունիւն՝ արձակ եւ ոտանաւոր (վէպ, պատմուածք, պատկեր, բեմական զրուածք, պօէմ՝, րանաստեղծունիւն, առակ եւ այլ գեղարուեստական երկեր)։ — 2. Կենսազրունիւն։ — 3. Ճանապարհորդունիւն։ — 4. Գիտական-հանրամատչելի յօղուածներ աշխարհագրունիւնկց, պատմունիւնկց, քնագիտունիւնկց եւ գիտունեսն այլ ճիւղերից։ — 5. Ցօղուածներ գեղարուեստի մասին։ — 6. Մանր լուրեր եւ Այլեւայլը։ — 7. Փիզիքական փորձեր, խաղեր, շարաղներ, ռերումներ եւ զանազան զուարմալիքներ։ — 8. Թղնակցունիւն մանուկ ըններցողների հետ։

— Ամսագրի նպառակն ե ա) ներջնչել մասուկ ընթերցողներին վանք ձգտումներ, արծարծելով Նրանց մէջ սէր դէսլի մարդը եւ դէսլի Տայրենի միջավայրը, թ) տալ նրանց ձիչդ նասկացողութիւեններ ընութեան եւ մարդու մասին, գ) զարգացնել Նրանց ձաշակը եւ դ) ուրախութիւեն եւ աշխուժ մոցնել մանկական կեսնքի մէջ։

Ամաագիրը ունենալու է նաեւ ՄԱՍԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ, ու նրատարակվելու է իւ-

րարանչիւր ամիս 16-24 երեսանոց առանձին տետրերով, նետեւեալ ծրագրով։

1. Ցօդուածներ եւ ռեֆերատներ մանուկների ֆիզիքական, մնոաւոր եւ քարդյական կրխութեան զանազան խնդիրների մասին։ — 2. Նորութիւններ դպրոցական կեանքից եւ մանկավարժական գրականութիւնից։ — 3. Մատենախօսութիւն եւ քննադատութիւն մանկավարժական եւ մանկական գրքերի։ — 4. Մանր լուրեր եւ Այլեւայլը։ — 5. Խորհուրդներ, հարցեր եւ պատասխաններ։ — 6. Պօստարկը։ — 7. Ցայտարարութիւններ։

— Այս քաժինը ի նկատի ունի՝ ա) օգնել ծնողներին եւ առհասարակ մննուկների դաստիարակունեամե պարապողներին թուռաբաննյու ընտանեկան եւ հասարակական կրթութեան Ճշմարիտ նպատակներն ու միջոցները ներկայ պարագաներում՝, երք հայ ընտանիքը ենթարկվում՝ է անխուսափելի արմնստական փոփոխութիւնների, թ) իրար մօտեցնել դպրոցը եւ ընտանիքը եւ գ) գործնուկան ցուցմունըներով դիւրացնել ընտանեկան դաստիարակութեան գործը, մանկական ընտաների կազմակերպութիւնը, դաստիարակների եւ մարժուհինների ինտրութիւնըի եւ անտանին եւ անային գուարմութիւնների կազմակերպութիւնը, դաստիարակների եւ մարժուհիների ընտրութիւնը եւ այլն։

Ձորս ամավայ բաժանորդագինն է. Հասկեր մանկական բաժինն Թիֆլիսում՝ եւ Թիֆլիսից դուրս 1 ը., արտասահմանում՝ երեք ֆ.։ Մանկավարժական բաժնով 1 ը. 40 կ., արտասահ-

մանում չորս ֆ.:

հաժանորդ կարևլի է գրվել՝ խմբագրատանը, Թիֆլիս, Բենրանևան փ. Թիւ 29 (Редакція журнала "Ackeps", цин Rédaction du journal "Hasker", TIFLIS (Caucase).

"ԱՐՇԱԼՈՑՍ"

ԳՐԱԿԱՆ, ՅԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՕՐԱԹԵՐԹԻ

որ լոյս է տեսննելու օգոստոս ամնի վերջերից` ռուսաց "Русскія Възомости" օրախերխի մեծութեամը (տարեկան քաժանորդագինը 7 ռ.):

"Արշալոյսի,, Նպատակն է լինելու ընթերցանութեան թարմ՝ եւ օգտակար նիւթ մատակարարել Տայ ընթերցողներին` արծարձելով առաջարիմական լուսամիտ գաղափարներ, քացատրելով ընթացիկ կեանքի երեւոյթները, Տասարակական պէսպէս հոսանքներն ու հրատապ հարցերը եւ այդ քոլորի միջոցով նպաստել Տայ ազգի զարգացմանն ու քաղաքակրթութեանը։ Աշխատակցելու հրաւիրուած են յայտնի հեղինակներ ու մասնագէտներ։ Բացի դրանից խմրագրութիւնը լայն ասպարէզ է քանալու Տայ երիտասարդութեան առաջ, առանձնապէս աշխատելով տեղ տալ թարմ՝ եւ օգտակար ոյժերին։

"Արշալոյսն,, ունենալու է հետևւեալ ըաժինները.

1. Կառավարչական կարգադրութիեններ. 2. Առաքնորդողներ. 3. Հեռագիրներ (Գործակայութեան եւ սեպնական). 4. I. Ներբին տեսութերեն. — ա) Նևրբին լուրեր եւ ռ) Փոբրիկ յօդուածներ ընթացիկ Տարցերի մասին։ II. Արտաքին տեսութիւն. — ա) Յօրուածներ արտասահմանեան խոշոր դէպքերի մասին․ թ) Թղթակցութիւմներ արտասահմանից․ գ) Քաղաքական լուրեր․ դ) Հայկական կեանքի չուրքը. — Ցեղեկուխիւններ արտասահմանեան հայկական կեանքից. քաղուածքներ արտասահմանեան հայ ԹերԹերից, հարկաւոր ղէպքերում՝ խմբագրական բացատրուԹիւններով ու նկատողութիլմներով։ III. Կովկասեան թրոնիկոն. — ա) Յօղուածներ զուտ զաւառական կեանքի տնտեսական , կրթական եւ այլ ընթացիկ կարիքների մասին. Թղթակցութիւններ եւ լուրեր. թ) Թատրոն եռ երաժչտութիուն. — Ամիոփ տեսութիւններ թէ տեղական (Տայ եւ օտար) եւ թէ գաւառական ներկայացումների, հաժերգների ու հանդէսների մնակն։ 5. Տեղական կեանրը. — Լուրեր, տերեկունիւններ ու յօղուածներ Թիֆլիզի կեանքից։ 6. Ընկերութիռններ եւ նիմնարկութիռններ. — ա) Հաշիւներ ու տեղեկութիւններ գիտական, դատաստանական, առեւտրական-արդիւնաբերական եւ Տասարակական ՏիմսարկուԹիւնսերի մասին․ թ) Գիտական նորութիռններ․ — Ինքնուրոյն տեղեկութիւններ եւ թարգմանական բաղուածբներ օտար մամուլից։ 7. Մամույի տեսութիեւն եւ րննադատութիւան. — ա) Քաղուածքներ հայ եւ օտար մամուլից խմրագրական բացատրութիւններով ու նկատողունիւններով թ) Հննադատական յօղուածներ. 8. Թղխակցունիրաններ։ 9. Մատենախօսութնիւն. — ա) Րեցէնզիաներ հայերէն լեզուով լոյս տեսած զրքերի մասին. թ) Ամփոփ տեղեկութիւններ օտար լեզուներով լոյս տեսած գրքերի մասին, մանաւանը Տայերին, նրանց դրացիներին եւ մերձաւոր արեւելքին վերաբերեալ․ գ) Խմբագրատանն ստացուած գրքերի ցուցակը։ 10—11․ Բանասիրական. — ա) Ինթնուրոյն եւ Թարգմանական վէպեր, մանրավէպեր, ըանաստեղծուԹիւններ ու պատկերներ․ թ) Սօցիայական-տնտեսագիտական ամնիոփ յօդուածներ ու տեսութիւններ․ գ) Գրական եւ զիտական տեսութիւններ․ դ) Բժշկական եւ առողջապահական յօղուածներ․ և) Երգիծարանական գրուածբներ։ Արդիռնագործույծիռն եռ վաճառականույժիռն. — Տեսութիւններ եւ տեղեկութիւններ արդիւնագործութեան եւ վաճառականութեան մասին։ Աշխատաւոր դասակարգի կեանքն ու կարիքները։ 12. Տեղեկատու. — ա) Մուրհակներ եւ ըօրսա. թ) Օրացոլց, գ) Այսօր (տեղեկու-Թիւններ ժողովների, Տանդէսների եւ ներկայացումների մասին). դ) ՃանապարՏորդուԹիւն.(տեղեկ. երկաԹուղիների եւ նաւերի մասին)։ Խորհրդաոռու, — Խորհուրդներ եւ պատասխաններ ընկծերցողների առաջարկած իրաւարանական բժշկակմն հարցերին։ Ծամակներ խմիռագրութեևան, պրասոարկը։ 13. Յայտարարութիւններ։ 14. Պատկերներ։

Բաժանորդագրունեան պայմանները Թիֆլիզի եւ Ռուսաստանի Տամար՝ 4 ամիսը (սեպ. յուն.) 2 ո. 50 կոպ., 3 ամիսը 2 ո., 2 ամիսը 1 ո. 50 կոպ., 1 ամիսը 1 ո. 75 կոպ.։ Արտասահմանի Տամար՝ 4 ամիսը 4 ո. = 9 մարկ = 11 ֆրանկ = 9 շիլլինգ = 2 դօլլար։

հաժանորդ զրունլ կարելի է խմիսագրատանը (Թիֆլիզ, Գանովսկայա փող. Թիւ 11). օտար քաղարներից պէտը է դիմել. Тифлись, Редакція газеты "Аршалуйсь" կամ Tiflis, Rédaction du Journal "Arschalouis".

digitise (Հայարարիր-Հրագարարին) Գ. ՄԵԼԻ Հ-ԿԱՐԱԳԵՕԶԵԱՆ